

GÓRNOŚLĄZAK

Pismo codzienne, poświęcone sprawom ludu polskiego na Śląsku.

GÓRNOŚLĄZAK

wychodzi 6 razy w tygodniu i kosztuje miesięcznie 3.— zł.

Przez lud — dla ludu!

Redakcja i Administracja: Katowice, św. Stanisława 4
Telefon 1414 i 156 — P. K. O. Katowice 304540

ZA OGŁOSZENIA

placi się 20 gr za wiersz milim. Wiersz reklamowy 70 gr.
Na pierwszej stronie 80 groszy

Nr. 60

Katowice, sobota 12-go i niedziela 13-go marca 1932 r.

Rok 31

Podsluchowy aparat.

W ostatnich miesiącach przeprowadzona została na terenie województwa śląskiego wielka akcja wśród szerokich sfer społeczeństwa polskiego na Śląsku, dotycząca sprawy usunięcia ze zajmowanych stanowisk na obszarze G. Śląska wszystkich cudzoziemców. Wyrazem powszechnego głosu całej opinii polskiej stały się rezolucje, reprezentujące tę opinię 187 największych i najważniejszych miejscowości na terenie Górnośląska.

Według obliczeń ostatnich dni, liczba obywateli państw obcych, zatrudnionych w charakterze stałych pracowników w ciężkim przemyśle, przemyśle przetwórczym i handlu na obszarze województwa śląskiego, wynosi około 2.500 osób.

Liczba obcokrajowców w handlu i przemyśle przetwórczym jest stosunkowo mała i znaczenie ich niewielkie. Są to prawie wyłącznie obywatele Rzeszy niemieckiej, którzy przy zmianie przynależności państwowej G. Śląska optowali na rzecz Rzeszy, a mając warsztat pracy i stałe miejsce zamieszkania na polskiej części G. Śląska, uzyskali postanowieniami konwencji genewskiej prawo zamieszkania w Polsce do 1937 r. Ich znaczenie w układzie stosunków gospodarczych, politycznych i narodowościowych posiada charakter wtórny, gdyż wpływy, którymi cudzoziemcy ci rozporządzają, mają swe główne źródła w życzliwości biur zakupów ciężkiego przemysłu. Zmiana kierunku ciężkiego przemysłu w dziedzinie polityki zakupów silnie poderwałaby ich egzystencję gospodarczą.

Główny kontyngent obcokrajowców zgrupowany jest w przemyśle górniczym, hutniczym i metalurgicznym. On bowiem udziela schronienia obywatelom państw obcych, rozmieszczonych na 2124 stanowiskach pracowniczych. — Przeważa tu oczywiście element niemiecki zarówno pod względem przynależności państwowej, jak również przekonani narodowych, bowiem obywateli francuskich, amerykańskich, belgijskich, szwedzkich i t. d. jest zaledwie 158, obywateli czechosłowackich 519, austriackich 115, natomiast obywateli niemieckich 1.222. W gronie obywateli państwa czechosłowackiego zaledwie kilkadziesiąt osób znajduje się o przekonaniach narodowych innych niż niemieckie, wszyscy obywatele Austrii są Niemcami; ogólną tedy ilość pracowników ciężkiego przemysłu górnośląskiego obywatelstwa niepolskiego i narodowości niemieckiej określić można liczbą co najmniej 1.856 osób.

Liczba obywateli Rzeszy niemieckiej, Austrii i Czechosłowacji, narodowości niemieckiej, pracujących w przemyśle górnośląskim, sama przez się nie wiele jeszcze mówi. Prawdziwe znaczenie ich uwidacznia się dopiero przy uświadomianiu sobie rodzaju i zakresu

Nad Dunajem rodzą się Stany Zjednoczone

narazie sześciu państw.

Wiedeń. Zapowiedziany zbiorowy krok mocarstw w sprawie akcji gospodarczej na rzecz Europy środkowej, nastąpi — zdaniem kół wiedeńskich — dopiero w przyszłym tygodniu.

„Die Börse” sędzi, że konkretne rokovania odbędą się ostatecznie na podstawie propozycji premiera Tardieu, gdyż tylko te propozycje umożliwią rozwiązanie zagadnień handlowo-politycznych Europy środkowej.

„Die Stunde” donosi z Paryża, że według obiegających tam pogłosek, planowane jest rychłe zwołanie konferencji państw sukcesyjnych do Paryża. Na konferencję tę zaproszone mają być państwa Małej Ententy, Austria, Węgry i Polska. Z Berlina „Neue Fr. Presse” donosi, że rząd niemiecki wyraził gotowość współpracy nad realizacją planu francuskiego.

Donoszą tu jako rzecz charakterystyczną, że mimo zapewnienia Francji, iż Niemcy nie będą wyłączone z rokowań, nie zostały one zaproszone na planowane rozmowy przedstawicieli Francji, Anglii i Włoch. Poza tem Berlin, mimo oświadczeń ze strony francuskiej, uważa, że plan Tardieu ma na oku również cele polityczne.

Niemcy noszą się podobno z zamiarem połączenia swych propozycji z planem Tardieu.

Cisza przed burzą...

Londyn. Jakkolwiek pod Szanghaitem panuje chwilowo spokój, jednakże liczne objawy świadczą, iż jest to spokój chwilowy. Między Sasebo a ujściem rzeki Jang-Tse kursują bezustannie transportowce japońskie i zwożą na front posiłki.

Wczoraj na zachód od Szanghaju wyładowało 30.000 żołnierzy japońskich. Po raz pierwszy w ekwipunku niektórych oddziałów zauważono miotacze ognia.

Pociąg z gen. japońskim dostał się w chińską pułapkę.

Londyn. Dzienniki tokijskie ogłaszają dziś oficjalny komunikat o zamachu partyzantów chińskich na pociąg, wiozący gen. Honyo wraz z oficerami sztabu armii japońskiej, operującej w Mandżurji.

Pociąg ten, powracający z uroczystości utworzenia rządu mandżurskiego w nowej stolicy Czang-Szun, dostał się w zasadzkę w odległości 40 klm. od Mukdenu i był ostrzeliwany ogniem kulomiotów i karabinów ręcznych. Kule przełaziły górowały. Jednakże w pociągu

są potłuczone szyby. Gen. Honyo wyszedł bez szwanku, rannych jest kilkanaście osób.

Londyn. Wojska chińskie zniszczyły tor kolejowy między Szanghaitem a Han-Czu. Dworce kolejowe w Lun-Hua i Si-ka-Wej zostały wstawione w powietrze.

Uratowani pół godziny przed niechybną śmiercią.

Londyn. Stacja radiowa w Manilli przejęła wczoraj rozparzliwe sygnały z parowca japońskiego „Kakumaru”, który płynął z Singapore do Hong-Kong. Wysłany na pomoc krążownik amerykański „Tracy”, odnalazł okręt japoński i stwierdził, że na pokładzie jest pożar. Załogę, złożoną z 40 osób, udało się uratować.

Mniej więcej w pół godziny po przezeźwieniu załogi, parowiec „Kakumaru” wyleciał w powietrze. Jak się okazało, okręt ten wioził ładunek gazu dla samolotów japońskich, operujących w Chinach.

Wykradziony syn Lindbergha płynie do Norwegii?

Oslo. Stacja radiowa w Bergen (Norwegia) przejęła sensacyjną depeszę z pokładu parowca „Bergensfjord”, płynącego z Nowego Jorku do Norwegii.

Kapitan donosi, że na okręcie znajduje się podejrzany mężczyzna z dzieckiem, którego rysopis zgadza się z rysopisem synka Lindbergha.

Policja norweska przyjęła tę wiadomość poważnie. Pasażerowie parowca „Bergensfjord” po zawinięciu do portu będą zbadani.

DOM FORTUNA
KATOWICE, UL. JAGIELLOŃSKA 5, TEL. 2838

Od zł. 10- miesięcznie począwszy

Za gotówkę 10% rabatu

SPRZĘDAJE KAŻDEMU KLIENTOWI BEZ PORĘCZYCIELA NA NIEBYWAŁYCH NA G. ŚLĄSKU WARUNKACH

Największy dom wysyłkowy G. Śląska dla prowincji

frankcyj przez nich spełnianych oraz roli, jaką Górny Śląsk spełnia w życiu Państwa Polskiego i jego zachodniego sąsiada.

Obywatele Francji, Stanów Zjednoczonych A. P., Szwecji, Belgii i t. d. zajmują wyłącznie stanowiska kierownicze zarówno administracyjne jak techniczne w zakładach, w których reprezentowany jest kapitał francuski (Śląskie Kopalnie i Cynkownie) i amerykański (Giesche Sp. Akc.). Inaczej rzecz przedsta-

wia się odnośnie obywateli Rzeszy niemieckiej, Czechosłowacji i Austrii. Ci bowiem rozlokowani są w hierarchii organizacyjnej zakładów górniczych i hutniczych na wszystkich szczeblach. Widać się ich na stanowiskach dyrektorów, kierowników ruchu, kierowników administracyjnych, na wyższych i podrzędnych stanowiskach wśród personelu administracyjnego oraz technicznego, widać się ich również na placówkach wykonawczo-kancelaryjnych. Niema od-

cinka czy działu w naszym przemyśle, w którymby nie spotkało się urzędującego Niemca. Odnosi się nieraz wrażenie, że ma się tu do czynienia z celowym i dobrze zorganizowanym aparatem o wyjątkowo bystrych oczach i czułych uszach na usługi naszego zachodniego sąsiada. Dlatego wzgląd na dobro państwa, kraju i ludności wskazuje na konieczność pozbycia się owego podparującego i podsłuchującego aparatu.

Z-a-p.

Czyżby nastąpiła poprawa w przemyśle śląskim?

Warszawa. Jak to zapowiadaliśmy, bawiła w dniu wczorajszym w Warszawie delegacja związków zawodowych na Śląsku, która odbyła w ministerstwie pracy i opieki społecznej konferencję w sprawie wytworzonej na Śląsku sytuacji w przemyśle w związku z masowym zwolnieniem robotników z pracy i zamykaniem warsztatów.

Wynik tej konferencji może budzić pewne nadzieje na polepszenie się sytuacji w ciężkim położeniu robotników. Wynika to z zapowiedzi ministrów Hubickiego, Zarzyckiego i głównego inspektora Kłotta, którzy m. in. oświadczyli, że postulaty robotników zostaną dokładnie rozważone i w miarę możliwości przedstawione wnioski starać się będą urzeczywistnić.

Przedewszystkiem zaś nie dopuszczają do dalszego zamykania warsztatów pracy.

Min. Zarzycki obiecał również odnieść się przychylnie do przedłożonych mu przez Zespół Pracy postulatów. Szczególnie o ile chodzi o redukcję robotników i zamykanie kopalń, zapewniając, że uczyni wszystko, aby przeciwdziałać tego rodzaju zarządzeniom. Minister zakomunikował również delegacji, że stosownie do zapowiedzi, jaką ub. soboty złożył w Senacie, przystąpi już w dniach najbliższych do stworzenia przymusowej organizacji obrotu węglem, na co pod jego presją już przemysłowcy wyrazili swoją zgodę.

Poza tem rząd będzie się starał nie tylko zwiększyć zbyt na rynku wewnę-

trznym, ale także rozszerzyć eksport na rynki konwencyjne i pozakonwencyjne. Minister Zarzycki podkreślił wreszcie, że w wypadkach niedotrzymania umów lub nieprzestrzegania ustaw bez względu na to, z którejkolwiek strony naruszenie nastąpiło — wyciągnie odpowiednie konsekwencje.

Warszawa. W dniu 10 bm. minister dr. Hubicki w obecności inspektora pracy dyr. Kłotta przyjął generalnego sekretarza Z. Z. M. p. Telera, który przed-

łożył ministrowi memoriał w sprawie zamknięcia huty „Falvy”. Pan minister jakoteż i inspektor pracy oświadczyli, że wyteżą wszystkie siły, aby nie dopuścić do zamknięcia huty „Falvy”.

Według oświadczenia inspektora Kłotta w hutnictwie powinno niebawem nastąpić odprężenie, albowiem dużo weksli na olbrzymie sumy zostało przez bolszewików wykupionych, tak, że huty mogą nadal dla nich produkować wyroby hutnicze. (I)

Miodem chciał otruć posła Witos.

Niesamowity plan górala zgładzenia Witosy pokrzyżował poseł Gwiżdż.

Kraków. Poseł BBWR., redaktor „Gospodarza Polskiego” p. Feliks Gwiżdż otrzymał od jednego z górali ze wsi Spytkowice na Podhalu niejakiego Sałuchy pod Rąbą Wyżnią, tajemniczy list, zawierający plan zgładzenia posła Witosy. Autor listu ofiarował się zorganizować zamach i zgładzić b. premera przez otrucie. Trucizna miała być podana w butelce z miodem.

Spiskowiec motywował swój projekt w ten sposób, iż lepiej jest, aby zginął jeden człowiek, niżby miał doprowadzić do klęski ogólnej. Wyrażał chęć dokonania zamachu osobiście najzupełniej bezinteresownie i bez żadnych współników. Dowodził, iż zna sposób przyrządzania trucizny, którą osobście ofiaruje prezesowi Stronnictwa Ludowego.

Niezwykły ten list Sałucha adresat skierował do sekretarza BBWR. w wo-

jewództwie krakowskim. Ze swej strony sekretariat zawiadomił o planowanym zamachu władze w Krakowie, a szef wydziału bezpieczeństwa, p. Rogowski wszczął natychmiastowe dochodzenie.

Korzystając z pobytu posła Witosy w Krakowie, naczelnik Rogowski zawiadomił go o treści listu oraz o przebiegu śledztwa. Jednocześnie przestrzegł posła Witosy przed przyjmowaniem podejrzanych podarunków.

Prezes Witos podziękował naczelnikowi Rogowskiemu, oświadczył, że w razie potrzeby przyłączy się do skargi prokuratorskiej.

Jak się dowiadujemy, Sałucha badany potwierdził swe zamiary, oświadcza-
jąc, że „Witos chce zrobić ruch na wło-
sne” i że nie można do tego dopuścić.

Sprawa znajduje się u prokuratora. Sałucha został aresztowany.

„Interesami” księcia pszczyńskiego zaiał s e prokurator i sady niemieckie.

Wrocław. Jak wiadomo, ostatnie zgromadzenie Ligi Narodów rozpatrywało m. in. skargę ks. Pszczyzny przeciw polskiemu władzom skarbowym, z powodu rzekomo nadmiernego wymiaru podatkowego. — Skarga ta została za zgodą władz polskich częściowo uwzględniona.

W tej samej chwili atoli w opinii publicznej Niemiec podniesiono przeciw temu potentatowi finansowemu, posiadającemu olbrzymie zakłady górniczo-hutnicze także w niemieckiej części Śląska niezwykle ostre zarzuty z powodu jego rabunkowej gospodarki, nazywając jego postępowanie bezprzykładnym skandalem. Pozostaje to w związku z rzekomym bankructwem jego zakładów azotowych w miejscowości Waldenburg. Przedsiębiorstwo to prowadziło całkowicie fałszywe bilanse, zaciągało oszu-

kańcze pożyczki, ciągnąc równocześnie niepomiernie zyski.

Przed sądem krajowym w Świdnicy na Śląsku niemieckim toczy się proces, który pozostaje w związku z unadkiem fabryki nawozów sztucznych w Waldenburgu, do której współzałożycieli należał książę von Pless. Kapitał akcyjny towarzystwa przewidywał 8 milionów marek niemieckich, gdy tymczasem projekt urządzenia tamtej fabryki osiągnął cyfrę 22 milionów. Zarządca masy konkursowej wystąpił przeciw księciu z pretensjami, przenoszącami 4 i pół miliona marek. Oprócz tego wofnęły już do sądu w Świdnicy dalsze milionowe skargi znanych niemieckich przedsiębiorstw przemysłowych, jak zakładów Kruppa, Borsiga i innych.

Angielskie samoloty śleją śmierć wśród powstańców.

Londyn. Wczoraj nadeszły alarmujące jakkolwiek jeszcze nie potwierdzone, wieści o groźnym położeniu w północno-zachodnich Indiach. Na Peszawar maszeruje jakoby 40.000 powstańców. Czynne są angielskie samoloty zasypujące rewolucjonistów bombami. Bliższych szczegółów brak.

Hr. Oppersdorff w liście otwartym rozprawia się z nonsensami Boraha.

Waszyngton. W kołach politycznych omawiają z dużym zainteresowaniem szczegóły listu otwartego hr. Oppersdorffa do senatora Boraha.

W liście tym, jak już donosiliśmy, hr. Oppersdorff, mówiąc o pretensjach niemieckich, dotyczących rozumienia rezultatów plebiscytu, stwierdza, że urządzenie i odgraniczenie terenu plebiscytowego, a następnie odgraniczenie części przyznanej Polsce, opierały się na niemieckich naukowych i urzędowych podstawach.

Hr. Oppersdorff omawia obszernie przedwojenne usiłowania niemieckie w kierunku germanizowania Górnego Śląska, bowiem źródła urzędowe stwierdzały, że niemieckość na Górnym Śląsku jest poważnie zagrożona.

Pisze hr. Oppersdorff o „krucjacie przeciw dzieciom”, jaką organizowano przy pomocy nauczycieli ludowych.

Uwagi hr. Oppersdorffa na temat Śląska wywołują duże wrażenie.

Wygrane na loterii.

10.000 zł. na nr. 47461.
5.000 zł. na nry: 33903 120530
3.000 zł. na nr: 3479 22034 49813 61178 65830
106303 116843 117912 118669.
2.000 zł. na nry: 219 42385 63422 67376 84311
86187 116010 117809 118302 120615 121230 130680
142806 150719 150945 159051
1.000 zł. na nry: 527 13363 22711 23090 26924
26904 32513 40348 43637 50954 51791 52303 52697
58866 589282 60450 61184 72875 75178 75609 76798
78136 88931 96810 100043 101061 101426 126089
126500 127791 130319 131054 135222 137912 140518
142210 142865 149846 150978 154152 158721 159090
500 zł. na nry: 520 1688 3149 3349 4084 4310
4616 5141 7477 7952 8197 9075 10187 10622 10978
11660 12280 12811 14318 14683 16713 17082 17162
17626 17785 17877 18018 19800 20341 20932 20996
21844 22105 22514 22582 22897 23053 23280 23970
25688 28788 28753 29719 32566 32862 35412 35870
37772 38025 38796 39191 39659 39918 41847 44420
44660 45290 46123 46440 47689 48331 48585 50163
50673 51321 52078 52412 52764 52863 53566 53865
54048 54708 55014 55999 56788 56708 58223 58795
59179 59232 59975 60029 63040 63085 63641 64379
68655 69650 72145 72446 72846 73434 74730 75823
77389 80123 83077 84418 88924 89171 90691 91050
91649 91803 92458 92886 94493 96605 97499 97964
98223 99623 100394 100520 100116 102008 103138
103179 103503 104734 104908 108044 108215 108550
109338 109411 109499 110927 111399 114765 114797
115705 116266 116311 116956 117084 118701 119425
120420 121046 121847 123616 124140 124285 124781
125736 126906 127095 127192 127110 127672 128812
129354 130859 131291 131517 132200 132338 13526
133127 133160 134025 134939 136935 137096 137603
138258 138755 191131 139361 139644 140645 140857
141396 142381 143139 143619 143980 144369 145867

Książę i żebrak

POWIEŚĆ.

22) (Ciąg dalszy.)

Wiele ofiar padło w różnych kierunkach, ale z tem większą wściekłością, po ciałach tamtych, cisnął się tłum na walecznego bojownika. Zdawało się jednak, że już bliski mu koniec, że polczone ostatnie chwile jego życia, gdy ozwały się trąby i głos rozkazujący zawołał: — Miejsce posłowi królewskiemu.

Oddział jeźdźców ukazał się w ulicy, a tłum z pośpiechem rozstępował się przed nim. Skorzystał z tego ów śmiały człowiek, ujął księcia za rękę i wprowadził go szybko z wszelkiego niebezpieczeństwa.

Powróćmy do Guidhallu. Gdy tam usłyszano głośny dźwięk trąb, natychmiast ustały tańce i umilkły głosy. — Wchodzący posłaniec przeczytał proklamację, zakończoną temi uroczystymi słowy: „Król umarł!”

Bez tchu, w milczeniu, ze spuszczo-nemi głowami słuchali wszyscy obecni. Potem jakby porwani niepokonaną siłą, wszyscy uklękli i zwracając się do Toma, zawołali jednogłośnie, prawie w górę wznosząc:

— Żyj nam długo, królu!

Tak silny był okrzyk, iż zdawał się wstrząsać grubymi murami gmachu aż w ich posadach. Tom trwożny i niepe-wny spoglądał wokół, wreszcie wzrok jego padł na księżniczkę przed nim klęczącą i na hrabiego Herforda. Zdawało się, iż powziął jakieś szybkie postanowienie. Cicho szepnął do lorda:

— Powiedz prawdę na honor i sumienie, czy nikt się nie sprzeciwi, jeśli wydam rozkaz, który król tylko wyrzec może, w pełni swej władzy?

— Panie mój, nie ma nikogo w tem państwie, ktoby ci się śmiał sprzeciwić. Z twoją osobą łączy się majestat Anglii. Tyś władcą, słowo twoje prawem.

Poważnie i stanowczo zawołał Tom na głos:

— Więc rozkazuję, aby od dzisiaj prawo mówienia i łaski zastąpiło dotychczasowe krwawe prawo. Powstań szybko. Spiesz do Towru i zapowiedz tam, że król nie chce, aby książę Norfolk był stracony!

Słyszeli te słowa otaczający; szybko podawano je sobie z ust do ust i wkrótce doszły do najdalszych zakątków gmachu. Gdy lord Herford pospieszył do Towru, obecni zawołali jednogłośnie:

— Ustało prawo krwawe. Niech żyje długo król Anglii Edward!

Książę i jego oswobodziciel.

Gdy Miles Hendon z młodym księciem szczęśliwie uszedł pospólstwu, spieszyli obydwaj wąskimi uliczkami ku brzegom Tamizy. Bez przeszkody doszli do londyńskiego mostu, gdzie znowu napotkali tłum ludu, lecz Hendon ślinie trzymał za rękę księcia.

Już głośna była wzruszająca wieść i z tysiąca ust słyszeli: „król umarł!” Osierocony chłopiec zadrżał, słysząc to, uczył głęboko, jak wielką poniósł stratę. groźny tyran, który we wszystkich trwogę budził, dla niego był zawsze dobrym ojcem. Gorzkie łzy napęłniły oczy młodego tułacza, który w tej chwili uważał siebie za najniezwyklejsze stworzenie Boże na szerokiej ziemi. Potem gdy okrzyk zagrzmiął wśród nocy: „Niech żyje długo król Edward VI!”, — oczy chłopca zabłyszczały, przeniknął go jakby prąd elektryczny. — Ach pomyślał, „jakież to dziwne, wzniosłe uczucie, jestem teraz królem”.

Zwolna torowali sobie drogę nasi znajomi przez ścisł ludu na moście, który już wtenczas stał tam od lat sześciuset i szczególnie był zbudowany. Po

obydwóch bowiem brzegach mostu pobudowane były nie tylko sklepy, ale nad nimi mieszkania, tak że całość tworzyła osobną małą gminę. Na moście były piwiarnie, sklepy z pieczywem i różnymi towarami, odbywał się nawet targ publiczny. Różne rzemiosła miały swoich przedstawicieli, nawet kościółka na moście nie brakowało. Mieszkańcy mostu, który łączył właściwy Londyn z Southwarkiem, nie wiele dbali o te dwa miasta, które dla nich nie miały wagi. Wytworzyli oni sobie odrębne życie w małej gminie, która nie dosięgała długości czwartej części mili angielskiej i w jedynej ulicy nie więcej miała mieszkańców jak zwykła wioska. Każdy z tych mieszkańców znał dokładnie swego sąsiada, znał jego rodziców, a jego dzieci z wszystkimi innymi były w poufalej zażyłości. Rodziny rzeźników i piekarzy zajmowały te same siedliska na moście od lat pięciuset i sześciuset, znały historię mostu z powiązaniami z nią osobliwymi podaniami i tworzyły arystokrację w gminie, która miała swe osobne zapatrywania i sposób wyrażania się i czego nie wiedziała z historii mostu, to w dobrej wierze wynajdywała i odgadrywała.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Kronika bieżąca

Sobota
12
marca

Św. Grzegorza I, papieża i dr. Kościół
Św. Mamiljanusa męczennika i św. Bernarda, bisk. i wyznawcy.

Kalendarz słowiański: Światosz.

Jutro niedziela, 13 marca: Św. Krysstyny, panny i męczenniczki.

Wschód

Zachód

Słońca o godz. 6,05; o godz. 17,44.
Księżyc o godz. 7,29; o godz. 23,46.

Z historii śląskiej.

12 marca. 1602. Cesarz Rudolf II, niemiecki, udzielił miastu Tarnowskim Górom przywileju do pobierania myta drogowego. — 1804. Na Górze św. Anny odbyło się zebranie gwardjanów nad ostatecznym oświadczeniem urzędników pruskich, z którego wynikało, że nadzieje powrotu do dawnej prowincji (za granicą) są pogrzebane. — 1904. W Katowicach przeznaczono do użytku nowy szpital dla chorych.

W roku: 1631. Rada miejska w Tarnowskich Górach otrzymała ostateczne rozstrzygnięcie w sprawie odebrania jej prawa opieki nad kościołem i nałożono jej karę 600 talarów za złamanie wierności w czasie najazdu Duńczyków. — 1631. Słachciec Wacław Lobkowicz, właściciel ziemi rybnickiej, wybudował na miejscu pamiątkowym pod Jankowcami drewnianą kaplicę. — 1631. Raciborskie państwo zamkowe wraca na własność korony węgierskiej. — 1631. W Bytomiu przebywała od początku tego roku komisja restytucyjna pod przewodnictwem osobistym hrabiego Dohny. Tustąd objeżdżała wsie. — 1632. Po oddaniu kościoła N. M. P. w Bytomiu w r. 1628 w ręce katolików, ustanowiono katolickiego proboszcza w osobie Józefa Prussiusza. Inni kronikarze piszą, że katolikom bytomskim już w końcu r. 1624 oddano kościół, gdyż w następnym roku 19 czerwca wyszli z procesją publiczną. 1632. W czasie wojny szwedzkiej, miasto Grotków ucierpiało bardzo, niedość że je okradziono, ogołocono z wszystkiego, to jeszcze i spalono.

13 marca. 1428. Husyci pod Głogówkiem. Książę Bolko broni się. Miasto zdobyli husyci, uprowadzając 1000 ludzi w niewolę; ks. Bolko śpieszy się, by zawrzeć pokój z husytami. Husyci dzielą się na trzy oddziały. Jeden idzie na Osobłogę i Prudnik, drugi pali Strzelecki i Chrapkowie, trzeci ruszył na Wrocław. — 1790. Henryk Leopold, hrabia Seherr - Thoss, nabył państwo Bycine wraz z Chechłem, Rudnem, Laskarzewką, Kleszczewem, Taciszowem, Ciochowicami za 300 tysięcy talarów z posiadłości Augusta de Werner, syna generała jazdy konnej. — 1926. Z powodu rozerwania tamy przez "azy" w kopalni „Kleofas" w Zależu pod Katowicami straciło życie pięciu górników i sztygar.

Ostrzeżenie.

W Warszawie oraz poza stolicą odwiedza mieszkania niejaki Dyonizak w stroju kapłana katolickiego, podający się za księdza i sprzedający swe wydawnictwo p. t. „Rycerz Chrystusowy".

Uważamy za obowiązkiem przestrzec zarówno władze jak i rodziny katolickie, że Dyonizak nie jest księdzem, nieprawnie nosi suknię kapłańską i wydawnictwo jego jest bez aprobaty kościelnej.

— Przeciwno strajkowi generalnemu. W dniu 9 marca rb. odbyło się w Warszawie posiedzenie rady naczelnej Związku Związków Zawodowych w Polsce, na którym uchwalono wydać okólnik do wszystkich związków, należących do Z. Z. Z., aby nie brały udziału w demonstracyjnym strajku, proklamowanym na dzień 16 bm. dla zaprotestowania przeciwko reformom ustawodawstwa społecznego.

Jednocześnie rada naczelna Z. Z. Z. postanowiła podjąć energiczną akcję

Zgon zasłużonego organisty i dyrygenta.

Rożdzień-Szopienice. Dnia 9 marca b. r. zmarł w Rożdzieniu - Szopienicach nagle i niespodziewanie ś. p. Jan Kaczmarczyk, organista, kompozytor, dyrektor muzyki i długoletni dyrygent miejscowego tow. śpiewu im. Wyspiańskiego. Zmarły zdobył sobie wśród obywatelstwa miejscowego wielką popularność, tak jako organista, jak też i jako dyrygent chóru im. Wyspiańskiego. Znamy był z szeregu kompozycji kościelnych i świeckich. Życie jego nie było usłane różami, lecz ostremi kolcami, jak to już w życiu muzyków i pisarzy bywa. Domagając się poprawy bytu, aby nie dać zginąć rodzinie z biedą i głodem, został po 23 latach organizowania zwolniony bez odprawy i zaopatrzenia. Otrzymałszy później stanowisko nauczyciela w jednej z miejscowych szkół powszechnych, został na skutek intryg i denuncjacji ze strony nieżyczliwych mu osób, po kilkuletniej nienaganej pracy zwolniony i to znowu bez zaopatrzenia emerytalnego.

Długoletnie sądowe dochodzenia swych praw i pretensyj zniszczyły jego czerstwe zdrowie i siły. Lecz mimo to nie opuścił umiłowanego przez siebie posterunku dyrygenta chóru im. Wyspiańskiego, a od grudnia 1930 r. także i chóru kościelnego (polskiego) przy parafii św. Jadwigi w Król. Hucie. Niespodziewane pogorszenie się stanu zdrowia powaliło go ponownie na łóżko boleści, z którego więcej nie powstał. Osiemcioletnią żonę oraz córkę i 2 synów.

Stwierdzić wypada, że Zmarły ma wielkie zasługi około rozwoju pieśni pol-

skiej, tak kościelnej jak i świeckiej. W kilka lat po objęciu stanowiska organisty parafii św. Jadwigi w Rożdzieniu-Szopienicach (około r. 1901) założył pierwszą polską orkiestrę kościelną, która pod jego batutą dziesiątki lat przegrywała „Bogu na chwałę". W r. 1913 zaprowadził w miejscowym kościele parafialnym pierwsze występy polskiego kościelnego zespołu chóralnego, którego członkami byli członkowie chóru im. Wyspiańskiego. Od stycznia 1919 r. aż do śmierci (z małą przerwą) był dyrygentem chóru im. Wyspiańskiego. W Zmarłym traci chór ten życzliwego przyjaciela i dobrego nauczyciela, który doprowadził towarzystwo do rozkwitu i wysokiego poziomu artystycznego, czego dowodem 5 nagród pierwszych a 3 drugie nagrody, zdobyte pod jego batutą na 8 okręgowych zjazdach śpiewaczych. Szczerym i otwartym swoim charakterem zjednywał sobie miłość i szacunek wszystkich śpiewaków. To też smutek wielki okrywa serca członków chóru im. Wyspiańskiego, a pamięć o nim wśród nas nie zginie.

Cześć Jego pamięci! Spokój Jego zacnej duszy!

„W mogile ciemnej śpij na wieki,
Wiem Cię nam trzeba żegnać Iza,
Bo uleciałeś w kraj daleki,
Za Tobą, Bracie! dziś modły ślą.
Na krótki czas, ach! żegnaj nam,
Bo i nas Bóg powoła tam.
Przed Boski tron ślemy modły za tobą:
„Wieczny spokój niech Ci da",
A że okryłeś nam serca żalobą,
Świadczy o tem Iza!"

sl.

przeciwko uchwaleniu przez ciała ustawodawcze wniesionych ostatnio ustaw w sprawie reorganizacji ubezpieczeń społecznych, czasu pracy, urlopach itd. (w

— Obrona transportów węgla przed napadami. W związku z powtarzającymi się ostatnio napadami zorganizowanych i uzbrojonych band na pociągi węglowe, ministerstwo komunikacji w porozumieniu z zainteresowanymi ministerstwami przygotowuje szereg środków zaradczych, któreby na przyszłość zapobiegły tego rodzaju napadom. Ponieważ przy ostatnich rabunkach napastnicy używali broni palnej i zdarzały się wypadki zranienia personelu kolejowego, władze kolejowe zamierzają uzbroić drużyny konduktorskie niektórych pociągów towarowych. W związku z tem opracowana zostanie specjalna instrukcja dla drużyn konduktorskich, które narażone tytułem próby będą wyposażone w broń. (w

— Wydatki i dochody poczt i telegrafów. Według ostatnich zestawień, dochody poczt i telegrafów w miesiącu grudniu r. ub. wyniosły 19 678 000 zł. Z opłat pocztowych wpłynęła suma 13 milionów 618 000 zł., w tem ze sprzedaży znaczków 8 481 000 zł., z opłat telegraficznych wpłynęło 850 000 zł., z opłat telefonicznych 4 324 000 zł., z innych opłat 1 925 000 zł., z radiotelegrafu 290 000 złotych.

W tym okresie czasu wydatki poczt i telegrafów wyniosły 23 643 000 zł., w tem utrzymanie personelu 18 245 000 zł., utrzymanie ruchu 5 398 000 zł. Poza tem wydatki radiotelegrafu wyniosły 177 000 złotych. (w

Województwo śląskie.

* Liczebność bractw i stowarzyszeń katolickich w diecezji śląskiej. Według najnowszego rocznika diecezjalnego bractwa i stowarzyszenia w diecezji katowickiej posiadają następujące ilości członków: stowarzyszenia dzieci 61.572 członków, stowarzyszenia młodzieży męskiej i żeńskiej — 17.216, kongregacje marjańskie — 38.069, stowarzyszenia mężów katolickich — 13.907, Gesellenverein — 3.107, stowarzyszenia i bractwa matek chrześcijańskich 37.094, stowarzyszenia dobroczynne — 8.772, III. zakony — 23.661, bractwa Serca Jezusowego i straż honorowe — 37.392,

bractwa różańcowe i żywy różaniec — 185.329, bractwa szkaplerzne, pocieszenia i inne — 44.546 członków. Cyfry powyższe, z wyjątkiem Gesellenvereinów, obejmują polskie i niemieckie bractwa i stowarzyszenia. (w)

* Zebrania T. C. L. i wykłady z przeżroczami w marcu. Od 10—19 marca odbędą się zebrania T. C. L. i wykłady z przeżroczami p. t. „Śląsk i Pomorze — dwie najcenniejsze ziemie Rzeczypospolitej", w następujących miejscowościach:

W sobotę 12 bm. godz. 19-ta w Wielkich Hajdukach w sali „Hotelu Śląskiego".

W niedzielę 13 bm. godz. 18-ta w Radzionkowice w szkole I, im. A. Mickiewicza.

W poniedziałek 14 bm. godz. 19,30 w Mikołowie w sali Domu Polskiego.

We wtorek 15 bm. godz. 18,30 w Świętochłowicach w sali T. C. L. ul. Wolności 15.

W środę 16 bm. w Lipinach.

W czwartek 17 bm. w Nowej Wsi.

W piątek 18 bm. godz. 18-ta w Łagiewnikach w szkole II, pokój 15.

W zebraniach tych weźmie udział i wygłosi wspomniany wykład p. dr. Leon Bochenek, delegat zarządu głównego T. C. L. z Poznania. Spodziewać się należy, że nader aktualny temat, przepiękne krajoznawstwo z nad morza i Śląska, jak i osoba prelegenta, ściągają na wykłady jak największą ilość słuchaczy. (w

* Agitacja za jednodniowym strajkiem protestacyjnym. Komisja okręgowa klasowych (socjalistycznych) związków zawodowych na Górnym Śląsku zwołuje na sobotę, dnia 12 marca 1932 r. konferencję radców zakładowych wszystkich galezi przemysłu celem uchwalenia solidarnego 24-godzinnego strajku protestacyjnego na Górnym Śląsku w dniu 16 marca br. Strajk ten ma być odpowiedzią na nowe niebываłe dotychczas zaniachy na prawa robotnicze i osiągnięte zdobycze socjalne. W odezwie, nawołującej do strajku, komisja centralna związków zawodowych w Polsce oświadcza:

„Po obniżeniu zarobków we wszystkich galeziach przemysłu, po zwolnieniu masy robotników, kapitaliści planują nowe zamachy na zarobki i na wszelkie zdobycze socjalne, jak urlopy, węgiel deputatowy itp. U komisarzy demobilizacyjnego złożyli kapitaliści wnioski o

Uczucie przepełnienia, nieprawidłową fermentację w jelitach, uczucie pełności i wzdęcia w wątrobie, zastoinę żółci, bóle w bokach, ucisk w piersiach i bicie serca usuwa użycie naturalnej wody gorzkiej Franciszka-Józefa, zmniejszając zbytnie przekrwienie mózgu, ucisk w oczach, sercu i płucach. Zadać w aptekach i drog.

całkowite unieruchomienie 10 kopalni i wyrzucenie 13.500 robotników na bruk. Poza tem nieomal wszystkie kopalnie i huty zgłosiły wnioski o zwolnienie co najmniej dalszych 10 tysięcy robotników. Przeciw wszystkim tym zakusom kapitalistycznym klasa robotnicza całej Polski musi energicznie zaprotestować. Komisja centralna związków zawodowych w Polsce, zastanawiając się nad wytworzoną sytuacją, postanowiła proklamować na dzień 16 marca 1932 r. 24-godzinny strajk protestacyjny wszystkich robotników, wszystkich galezi przemysłu całej Polski".

Tymczasem Rada naczelna prądowych związków zawodowych uchwaliła wydać okólnik, aby robotnicy nie brali udziału w demonstracyjnym strajku. Co zaś uczyni Zespół Pracy w tym wypadku, nie pewnego jeszcze nie zdecydował i nie wiadomo jeszcze, jakie zajmie stanowisko.

* Komisja budżetowa uchwaliła obniżenie dodatku urzędniczego. Na czwartym posiedzeniu komisji budżetowej sejm śląski uchwalono większością głosów obniżenie 40-procentowego dodatku urzędniczego. Obniżono mianowicie ten dodatek wszystkim urzędnikom o 20 proc. z wyjątkiem najniższych urzędników w stopniach od 14 do 16. Te trzy ostatnie stopnie otrzymywać będą nadal w całości 40-proc. dodatek. Na tem posiedzeniu przyszło do ostrej debaty w sprawie subwencji dla Polskiego Teatru w Katowicach, który w swej egzystencji jest zagrożony. Opozycja, t. j. Ch. D., N. P. R. i Niemcy początkowo chciała skreślić całą subwencję w kwocie 250 tys. To samo stanowisko zajął klub socjalistyczny. Do porozumienia nie doszło i dlatego sprawę odroczonego do drugiego czytania budżetowego. Gdyby sejm utracił egzystencję Teatru Polskiego w Katowicach, to życie kulturalne Śląska spotkałby dotkliwy cios. (w)

* Cenne nabytki biblioteki sejmowej. Bibliotekę wielkiego szermierza sprawy polskiej, niedawno zmarłego ś. p. Aleksandra Kraushara z Warszawy, który w czasie ponurej przemocy krzepił wtapiające serca polskie swymi pracami literackimi, a przede wszystkim historycznymi przez przeszło 65 lat, nabyło biuro sejm śląski dla swej biblioteki. Zbiorem temi powiększyła biblioteka sejmowa w Katowicach swe księgozbiory o przeszło 4000 dzieł. (w)

Z Katowickiego

W sprawie redukcji na Śląsku.

Katowice. W związku ze zgłoszeniem u komisarzy demobilizacyjnego zamknięcia szeregu kopalni na Górnym Śląsku, woj. śląski dr. Grażyński odbył w czwartek konferencję z przedstawicielami zainteresowanych przedsiębiorstw, w której wzięli udział: naczelny dyr. kop. rudzkiego gwar. węglowego inż. Stadnikiewicz, nac. dyr. kopalni wspólnoty interesów katowicka sp. akc. oraz Królewska i Laura inż. Sznapka, nac. dyr. kop. ks. Donnersmarcka inż. Buzek oraz dyr. Hardt z rybnickiego gwar. węglowego. Po wyluszczeniu przez przedstawicieli przemysłu przyczyn, które zmuszają do redukcji kopalni, p. wojewoda uznając trudności, jakie napotyka przemysł węglowy, — zwrócił się z apelem do przemysłowców, aby nie zamykali kopalni, lecz produkcję zakładów dostosowali do możliwości zbytu w inny sposób, np. przez rozdzielenie zatrudnienia na inne kopalnie. W wyniku rozmowy p. wojewoda proponował uczestnikom konferencji, aby jeszcze raz zbadali dokładnie wszelkie możliwości w tym kierunku. (l)

Podwładny strzela do przełożonych.

Katowice. Na ul. Kościuszki w Katowicach przechodnie w dniu wczorajszym byli świadkami krwawych perachunków osobistych między starszym przodownikiem z Łagiewnik Śląskich Tadeuszem Rysiem a nadkomisarzem

straży granicznej w Katowicach Stanisławem Kwiatkowskim oraz aspirantem Ryszardem Mańkowskim. Po wystrzeleniu kilku słów Ryś dobył rewolweru i skierował go w stronę wymienionych, oddając w ich stronę 6 strzałów, z których dwa chybiły, zaś pozostałe zraniły ciężko nadkomisarza w pierś oraz prawą rękę. Po dokonanych czynach Ryś porzucił rewolwer i sam oddał się w ręce policji. Kwiatkowskiego jako też i Mańkowskiego odstawiono karetką pogotowia ratunkowego do szpitala miejskiego w Katowicach. Według pogłoszek obiegających po mieście, Ryś miał być w niedługim czasie ze służby zwolnionym i niewątpliwie dopuścił się z tej przyczyny tego rozpaczliwego czynu. (l)

Kradzież suszonych owoców.

Katowice. W nocy 8 bm. skradziono z wagonu tow. na wolnych torach dworca towarów. trzy skrzynie suszonych owoców wagi 81 kg. na szkodę firmy Schenker i Ska. W związku z tem przytrzymano jako silnie podejrzanych o tę kradzież znanych złodziei kolejowych Pawła Grandę z Bogucic i Pawła Klimka z Katowic. (p)

Przygnieciony beczką śledzi.

Katowice. Dnia 9 bm. uległ nieszczęśliwemu wypadkowi 38-letni robotnik Wawrzyniec Błoszczyk z Józefowca, zatrudniony w firmie „Concordia“ przy ul. Sokolskiej. Wymieniony w czasie ładowania beczek z śledziami na furmankę poślizgnął się i przygnieciony został beczką, skutkiem czego doznał poważnego okaleczenia głowy. W stanie groźnym odstawiono go do szpitala miejskiego. (p)

Kradzież sukna.

Katowice. Dnia 10 bm. pomiędzy godziną 3 a 4 wybił nieznany sprawca kamieniem szybę okna wystawowego w domu własności śląskiego urzędu wojewódzkiego, gdzie mieszczą się fanty loterii na rzecz bezrobotnych, poczem skradł 3 mtr. materiału na ubranie i zbiegł. Szkada łącznie z wybitą szybą wynosi 350 zł. (l)

Skonfiskowali jej 260 kostek maggi.

Katowice. Dnia 10 bm. przytrzymała została na targu w Katowicach Małgorzata Kalisz z Siemianowic, bez zajęcia, która była w posiadaniu 260 kostek maggi pochodzenia niemieckiego. Wymienioną po przesłuchaniu zwolniono — zaś towar przekazano urzędowi celnemu w Katowicach. (l)

Kradzież futra.

Katowice. W nocy na 10 bm. skradziono z przedpokoju kupca Emanuela Teufela (ul. Batorego 10) futro męskie, szalik jedwabny i kapelusz, łącznej wartości około 400 zł. (p)

Samobójstwo w łaźni miejskiej.

Katowice. Dnia 10 bm. o godz. 18.30 w czasie kąpieli w łaźni miejskiej pozbawił się życia wystrzałem z rewolweru w usta 53-letni inż. Emanuel Scheuer z Poznania. Zwłok denata odstawiono do kostnicy szpitala miejskiego. Powodem targnięcia się na własne życie, był rzekomo brak środków do życia. (p)

Nabrały ją na stary kawał.

Katowice-Bogucice. Do Nowakowej Marji (ul. Ryszarda 9) przysły dwie cyganki, które pod pozorem wróżenia z ręki, celem wyleczenia umysłowo-chorogo syna Nowakowej, wyludziły dwa ubrania męskie, zimowy płaszcz damski, 4 chustki, 4 fartuchy i dwie spódnice oraz 180 zł. gotówki, łącznej wartości około 800 zł. Przed opuszczeniem mieszkania cyganki zapewniły Nowakową, że po upływie dwu godzin powrócą i przyniosą odpowiednie zioła lecznicze, jednak więcej nie powróciły. (p)

Aresztowanie złodzieja z Berlina.

Katowice-Załęże. Nocy ubiegłej jakiś złoczyńca usiłował włamać się do mieszkania Anny Kotasowej przy ulicy Wojciechowskiego 138. Na wszczęty przez Kotasową alarm, złodziej rzucił się do ucieczki, został jednak przytrzymaany przez zięcia jej Bregułę. Złodziejem okazał się 35-letni Zenon Ranach, pochodzący z Kijowa, a zamieszkały ostatnio w Berlinie. Ranach poznał w Berlinie szwagra Kotasowej Jąlowieckiego, któ-

Bezwstydny zwyrodnialec w rękach policji.

Karkołomny pościg policji po dachach za uciekającym sprawcą gwałtu na dwóch dziewczynkach.

Katowice. Na wiadomość o wstrząsającej zbrodni zniewolenia dwóch małych dziewczynek, o czem donosiliśmy obszernie, policja wszczęła energiczne dochodzenia w kierunku wyśledzenia tajemniczego degenerata.

Wysiłki policji uwięzione zostały po wroźdzeniu, bo oto w dniu wczorajszym ujęła tajemniczego zwyrodnialca w osobie niejakiego Ceglarka, ślusarza z zawodu, zamieszkałego w Świętochłowicach.

Wywiadowcy katowicki, którzy przez wczorajsze przedpołudnie śledzili każdy ruch Ceglarka, zaarrestowali go w godzinach popołudniowych. W drodze do Komisariatu wykorzystał Ceglarek moment nieuwagi konwojujących go wywiadowców i rzucił się do ucieczki. Z powodu ożywionego ruchu ulicznego, a przede wszystkim dzięki znajomości terenu, wyślizgnął się on z oczu wywiadowcom, którzy zgubili za nim wszelki ślad. Po fakcie tym zarządzone generalną obławę. Kilkogodzinne poszukiwania przy wydatnej pomocy mieszkańców m. Świętochłowic wskazały

na ślad zbrodniarza. Ceglarek, ujrzawszy policję uciekł na dach. Nastąpił pościg po dachach, przypominający zdjęcia z kryminalnych filmów. Ceglarek zamierzał skoczyć z jednego dachu przeląkł się jednak widma śmierci i wołał wejść do komina, którym dotarł do piwnicy jednego z domów w Świętochłowicach. Tutaj nastąpiło ponowne aresztowanie Ceglarka, całkowicie uczernionego od sadzy.

Doprowadzony na komisariat, w krzyżowym ogniu pytań przyznał się Ceglarek do tego, że skradł podstępnie swej żonie 35 zł, że bawił pod szkołą w Królewskiej Hucie, gdzie rozmawiał z dwoma dziewczynkami, które obdarował cukierkami. Nie przyznał się narazie do popełnienia zbrodni gwałtu.

Wedle stwierdzonych jednak przez policję poszlak nie ulega wątpliwości, że aresztowany Ceglarek jest sprawcą bestjałskiego gwałtu. Ceglarek ma lat 26 i od roku jest żonaty. Aresztowanie zwyrodnialca wywołało wśród ludności ogromne wrażenie, połączone z żywym uznaniem dla sprawności władz śledczych policji. Ujęty zbrodniarz nie ujdzie surowej, ale zasłużonej kary.

Niedziele wolne dla handlu.

Król. Huta. W okresie nadchodzących świąt wielkanocnych wolno w dwie niedziele, t. j. 13 i 20 marca b. r. mieć sklepy otwarte i to od godz. 12 do godz. 18.

Nabożeństwo dla głuchoniemych.

Król. Huta. W niedzielę, dnia 13 bm. odbędzie się o godz. 10 nabożeństwo dla głuchoniemych w kapliczce Sióstr św. Wincentego a Paulo przy ul. Gimnazjalnej 41.

Zniknęły mu zegary.

Król. Huta. Zegarmistrzowi Nawratowi z Tarn. Gór skradziono z poczekalni 3 klasy dworca kolejowego w Król. Hucie dwa zegary ściennie, które mu oddano do naprawy. (w)

Zderzenie tramwaju z samochodem.

Król. Huta. Dnia 8 bm. przed połudn. na ul. Głowackiego zderzył się samochód półciężarowy z tramwajem, skutkiem czego samochód wyrócił się na ulicę i został znacznie uszkodzony. Wypadku w ludziach nie było. (p)

Z Świe ochłowieckiego

Rezolucja rady urzędniczej kopalni „Wolfgang - Wawel“.

Ruda w Świętochłowickim. Zebrani urzędnicy zakładów Gwarectwa Węglowego hr. Ballestrema w liczba 120 osób w dniu 6 marca 1932 r. po wysłuchaniu sprawozdania rady urzędniczej kopalni „Wolfgang - Wawel“ wnoszą jak najenergiczniejszy protest przeciwko zamierzonemu zamknięciu kopalni Wolfgang - Wawel pole połonowe i część pokładów pola północnego. Zebrani stwierdzają, że motywy, które podaje zarząd kopalni, że kopalnia nie rentuje się — nie polegają na faktach i możemy służyć dowodami. Zatem zebrani i zorganiżowani urzędnicy zatrudnieni na tejże kopalni wzywają wszystkie związki zawodowe urzędnicze przeciw zachciankom kapitalistycznym do podjęcia akcji obronnej w ich zakusach. Wobec powyższego zebrani urzędnicy w dniu 6 marca 1932 r. w lokalu p. Fludry wzywają radę urzędniczą do podjęcia wszelkich środków, stojących jej do dyspozycji w celu niedopuszczenia do zamknięcia takiego obiektu, jakim jest kopalnia „Wolfgang - Wawel“. Zebrani urzędnicy stwierdzają, że gdyby zarząd kopalni nie odstąpił, jesteśmy gotowi stanąć do samoobrony i żądając wolnej ręki w celu samodzielnego prowadzenia kopalni bez dyrektorów i pomocy pracodawcy. Gdyby wszelkie wysiłki nasze t. j. społeczeństwa nie miały żadnego skutku, wtenczas jesteśmy gotowi wziąć całą gospodarkę do rąk swoich i poprowadzić gospodarkę kopalni na własną od-

powiedzialność i ku pożytkowi całego obywatelstwa i Państwa Polskiego. (w)

Komuniści ponownie chcieli próbować szczęścia.

Nowy Bytom w Świętochłowickim. Na piątek zapowiedzieli przyjazd pewnego posła komunistycznego, który jednak uważał za stosowniejsze nie zjawiać się na terenie Nowego Bytomia. — Wprawdzie zebrały się grupy ludzi na głównej ulicy, które jednak po pewnym czasie rozeszły się do swych domów w zupełnym spokoju. Przy tej sposobności zaleca się zachowanie równowagi i spokoju. Wszelkie awantury i zakłócenia spokoju publicznego nie odniosą bowiem żadnych skutków, a sprawy bezrobotnych nie poprowadzą na właściwe drogi. (l)

Zaopatrzyli się w papierosy.

Wielkie Hajduki w Świętochłowick. Dnia 9 bm. po południu włamał się nieznany sprawca do mieszkania Wincentego Harazima (ul. Krakowska 129) i skradł dwa ubrania męskie, 1000 sztuk papierosów „Rarytas Śl.“, 1000 płaskich i 100 sztuk cygar, łącznej wartości około 600 zł. (p)

Baczność właściciele oszczędności!

Lagiewniki w Świętochłowickim. Kasa oszczędności i pożyczek jako następczyni dawniejszej Sparr- und Darlehnskasse zamierza waloryzować wszelkie wkłady w markach niemieck. przedwojennych i późniejszych. Celem ustalenia kwot książeczki wpłat mają być przedłożone do 20 bm. rachmistrzowi Urbachowi do kontrolowania i wpisania przeliczonych kwot w złotych. Kwota wypłat wynosi przeszło 15 tysięcy złotych. (k)

Ostrzeżenie.

Wielkie Hajduki w Świętochłowickim. Ostrzega się przed osobą, która chodząc po domach w Wielkich Hajdukach, sprzedaje robótki ręczne, powołując się na to, że wysyła jej stow. św. Zyty w Katowicach. Oświadczamy, że nikogo nie upoważniłyśmy do sprzedawania czegokolwiek ani do zbierania składek. Stow. św. Zyty w Katowicach. (w)

Z Pszczyńskiego

Pożar stodoły drewnianej.

Jarząbkowice w Pszczyńskim. Dn. 9. bm. około godz. 23 wybuchł pożar w stodole drewnianej Franciszka Bierskiego i zniszczył doszczętnie stodołę wraz z zapasami słomy i siana oraz inwentarz rolniczy. Szkada wynosi około 5000 zł. W akcji ratunkowej brała udział straż pożarna z Golasowic i kilku funkcj. pol. Przyczyny pożaru dotychczas nie ustalono. (p)

Z Rybnickiego

Stodoła, siano i słoma poszły z dymem.

Skrzyszów w Rybnickim. Dnia 8 b. m. z niewyjaśnionej dotychczas przyczyny wybuchł pożar w stodole Ignacego Sitka i zniszczył ją doszczętnie wraz z większą ilością słomy i siana oraz maszynami rolniczymi. Szkada wynosi około 3500 zł. (p)

Pożar.

Niewiadom w Rybnickim. Dnia 6-go bm. z niewyjaśnionej dotychczas przyczyny wybuchł pożar w warsztacie szewskim Augustyna Małki. Pożar miał zniszczyć 12 par trzewików nowych, 30 par oddanych do reparacji, 7 par śniegowców i około 4 mtr. skóry, łącznej wartości 400 zł. Początkowe dochodzenia wykazały, iż zapodania Małki są niezgodne z prawdą i w warsztacie znajdowało się jedynie 17 par starych trzewików oddanych do reparacji. Zachodzi wobec tego podejrzenie, iż Małka sam podłożył ogień w celu uzyskania kwoty asekuracyjnej, gdyż warsztat ubezpieczony był na kwotę 5 500 zł. (p)

Pożar domu mieszkalnego.

Turza w Rybnickim. W nocy na 7 bm. wybuchł pożar na strychu domu mieszkalnego górnika Wincentego Nowaka i zniszczył doszczętnie dach domu oraz pewną ilość słomy i siana, a ponadto różne sprzęty domowe złożone na strychu, czem wyrządził szkodę na około 8 000 zł. Przyczyny pożaru dotychczas nie ustalono. (p)

Ojciec Święty do wiernych w Meksyku.

W liście, jaki Ojciec Św. za pośrednictwem delegata apostolskiego, arcybiskupa Ruiz, ogłosił do wiernych tego nieszczęsnego kraju, ubolewa Papież nad położeniem Kościoła w Meksyku, które zamiast poprawiać się staje się coraz gorsze, przyczem stwierdza fakt, że dzisiejszy stan może być „początkiem usunięcia religii katolickiej i usiłowanie wprowadzenia apostazji narodowej”. W tak poważnej sytuacji trzeba szukać środków zaradczych. Przy wybieraniu lekarstwa nie może być nawet myśli o obronie zbrojnej. Trzeba raczej podjąć się wykształcenia ludu chrześcijańskiego, wyrobienia go w posłuszeństwie i przywiązaniu do Ojca Św., hierarchji i Kościoła. Dalej należy popierać, organizować i kierować akcją apostołatu wśród najlepszych ludzi świeckich, jest to bowiem akcja pokojowa, która potrafi nawet wrogów nawracać do Kościoła. Przedewszystkiem jednak wśród katolików zapanować musi doskonała spójnia. Wymagać to będzie wyrzeczenia się pewnych programów i idei, oraz poddania się pewnym wskazaniom, które dla niejednego wydadzą się oportunistycznymi. Tem większą jednak będzie zasługa, im większe wyrzeczenie się, a Bóg niechybnie nagrodzi to, podtrzymując wolność Kościoła w Meksyku. Ścisły związek i jedność ludu i duchowieństwa będzie dla wrogów Kościoła widocznym dowodem jego siły i zabezpieczy przed stosowaniem przez nich zasady „divide et impera”. Nie trzeba bowiem zapominać, że tem większą jest przemoc i śmiałość wroga, im większą dezorganizacja i niezgoda wśród nas, im bardziej nie potrafimy poddać się dyscyplinie i zorganizować się.

Biskupi w swych listach pasterskich winni przy każdej okazji nawoływać wiernych do modłów, aby Bóg w Swem nieskończonym miłosierdziu oświecić raczył tych, w których ręku spoczywała rządy Meksyku. Ze jednak modlitwa sama nie zapobiega czynom, niech biskupi i duchowieństwo pouczają lud, a zwłaszcza młodzież, niech uczą ich nie tylko zasad religijnych, ale uświadamiają także o ich położeniu społecznym tak, aby, znając dokładnie naukę i praw Kościoła, podjąć mogli skuteczną ich obronę. Dopóki burza trwa, niech biskupi, w miarę możliwości, unikają zawieszania nabożeństw, lecz, wciąż prote-

stując przeciw niesprawiedliwym zarządzeniom, polecając kapłanom uznanym przez rząd odprawianie nabożeństw w otwartych świątyniach. Gdy kapłanom wypadnie rejestrować się, niech to czynią, formalnie protestując przeciw temu, ulegając jednak przed siłą. Protesty te w miarę możliwości winny być publiczne. Unikać należy dyskusji na temat „modus vivendi” nie tylko dlatego, że bezpłodnym jest omawianie spraw minionych, ale także dlatego, że prowadzi to do pomieszania pojęć. Wierni muszą zdawać sobie sprawę, że prawa, które raz zostały potępione, są nadal potępionymi, jeśli zaś władze kościelne przyjmują „modus vivendi”, czynią to dlatego, że wybierają

zło najmniejsze. „Modus vivendi” nie czyni z Kościoła niewolnika państwa, przeciwnie, daje mu możliwość protestowania przeciw prawom niesłusznym i uwolnienia się od nich, skoro to tylko będzie możliwem. „Tolerowanie, czyli proste i nieuniknione znoszenie praw niesłusznym, jest złem najmniejszym i jest dopuszczalne dla uniknięcia zła gorszego, jakim mogłoby być zawieszenie nabożeństw, co wiodłoby do rosnącej ignorancji i obojętności religijnej, jak również do stopniowego zaciemnienia i osłabienia zupełnego wiary i prawa moralnego. Dla tej racji, skoro tylko okoliczności pozwolą, właściwem jest, aby publiczne nabożeństwa zostały podjęte”.

Z życia kół miejscowych Z. O. K. Z.

Wielki Chelm w Pszczyńskim. W dniu 4 marca rb. odbyło się miesięczne zebranie miejscowego koła Z. O. K. Z., na którym omawiane były sprawy popierania wytwórczości rodzimej, niebezpieczeństwo grożące warstwie rzemieślniczej z racji budowy fabryki obuwia „Bata” w Chelmku oraz sprawy propagandy warzywnictwa w dolinie Wisły - Przemszy. Zebraniu przewodniczył p. prezes Morkisz.

Studzienice w Pszczyńskim. W ubiegłą niedzielę odbyło się zebranie miejscowego koła Z. O. K. Z. w Studzienicach pod przewodnictwem prezesa Jana Figoluszki i przy obecności 24 członków. Na porządku obrad omawiane były sprawy przydzielania przyborów szkolnych dla dzieci robotników z wolnych kukusów oraz uchwalone zostały rezolucje, wzywające zarząd powiatowy Z. O. K. Z. w Pszczyńskim, aby podjął starania o przywrócenie jarmarków kramnych w Pszczyńskim.

Gołkowice w Rybnickim. W wyniku odczuwanej oddawna potrzeby ożywienia działalności antyniemieckiej w Gołkowicach, miejscowe obywatelstwo zwołało na dzień 6 marca rb. zebranie organizacyjne miejscowego koła Z. O. K. Z. Zebranie zajął prezes p. naucz. Radecki, jako przewodniczącego wybrano sekretarza powiatowego Z. O. K. Z. p. Łojka z Rybnika. Po przemówieniu sekretarza powiatowego rozwinęła się dyskusja, w której ogół mówców wypowiedział się stanowczo za ożywieniem działalności Z. O. K. Z. Zwracając się zwłaszcza pod adresem inteligencji, ażeby ta pomogła walce robotniczej w pracy oświatowej i w walce z nalożeniem zakusami niemieckim. Na zebraniu tem wybrano nowy zarząd w składzie: pp. Antoni Radecki prezes, zastępca Antoni Balcar, sekretarz Jeremiasz Półchopek, zast. sekr. Józef Bakar, skarbnik Bernard Szymeizen.

Dział handlowy.

Giełda pieniężna w Warszawie

z dnia 11 marca 1932 r.

Dolar amerykański 8,89% zł. Funt szterlingów angielskich 32,84 zł. 100 franków francuskich 35 zł. 100 koron czeskich 26,35 zł. 100 franków szwajcarskich 172,47 zł. 100 guldenów holenderskich 358,45 zł. 100 lei rumuńskich 5,34 zł.

Giełda zbożowa w Poznaniu

z dnia 10 marca 1932 r.

Notowano w handlu hurtowym przy odbiorze ładunków wagonowych za 100 kg: Żyto 23,25-24,00. Pszenica 24,00-24,75. Jęczmień przemysłowy 20,50-22,50, browarowy 23,75-24,75. Owies 20,25-20,75. Mąka żytnia 65 proc. 35,75 do 36,75, pszeniana 65 proc. 37-39. Otręby żytnie 14,50-15,00, pszenne 13,75-14,75, pszenne grube 14,75-15,75, Rzepak 32-33. Gorczyca 30 do 35. Wyka latowa 22-24. Groch Wiktorja 23 do 26, Folgera 30-34. Peluska 23-25. Łubin wiebliski 12-13, żółty 16-17. Uspokojenie spokojne.

Ceny targowe w Katowicach

z dnia 10 marca 1932 r.

Masło wiejskie funt 2,00-2,20 zł., masło mleczarniane funt 2,20-2,30, jaja 8-10 sztuk za 1 złote, twaróg funt 0,50-0,60, mleko litr 0,34 do 0,36.

Mięso: wieprzowe funt 0,60-0,75, kotlety funt 0,80-0,85, wołowina funt 0,60-0,80, cielęcina funt 0,60-0,90, osierdzie i poślednie mięso funt 0,30-0,50, okrasa świeża funt 0,80-0,90, okrasa wędzona funt 0,80-1,00, mięso wędzone funt 0,90-1,20, łój funt 0,60-0,70, smalec funt 1,00-1,20.

Jarzyn: kapusta funt 0,20-0,40, kapusta modra funt 0,25-0,35, marchew funt 0,10-0,25, cebula funt 0,25-0,30, selery funt 0,30-0,40, kurkiew funt 0,10-0,20, kapusta brukselska funt 0,80-1,00, kartofle 1 centnar (100 funtów) 4,75 do 5,00, kartofli za 1 złote 16-18 funtów.

Owoce: jabłka funt 0,25-1,30, śliwki suszone funt 0,70-1,10, cytryny sztuka 0,10-0,13, pomarańcze sztuka 0,60-0,75.

Drób: gębie sztuka 0,70-1,20, kury 2,50 do 4,40, kaczki 4,00-6,00, gęsi 6,60-9,00, gęsi tużone funt 1,20-1,50, gęsi smalec funt 2,00-2,25.

Urzędowe sprawozdanie komisji notowania cen

na Centralnej Targowicy w Mysłowicach

dnia 7. III. 1932 r.

Na centralną targowicę w Mysłowicach sprzedano od dnia 1-7 marca 1932 r. 716 szt. bydła, 2339 szt. świń, 132 szt. cieląt. Razem 3187 szt. zwierząt.

TEATR I SZTUKA.

TEATR POLSKI W KATOWICACH.

Pierwszy koncert własny pianisty Szafranka w Rybniku.

Miasto Rybnik żyje w oczekiwaniu koncertu znakomitego pianisty, który odbędzie się w czwartek, dnia 17. marca w sali białej Hotelu Polskiego. Pan Szafranek po ukończeniu swych studiów muzycznych rozpoznał turnie koncertowe najpierw na Śląsku a później także w innych miastach Polski. — Pierwszy koncert taki odbędzie się właśnie w naszym mieście. Obowiązkiem obywateli miasta i powiatu jest, ten pierwszy występ poprzeć licznym udziałem, bowiem p. Szafranek posiada rzadko spotykany talent i ma wszelkie dane po temu, że wybie się do rzędu najprzedniejszych pianistów Polski. Bilety na koncert wcześniej nabyć można w księgarni p. Basisty oraz w składzie p. Steuera.

REPERTUAR:

Sobota, dnia 12. bm.: „Noc w Sebastianie” o godz. 19.30.

Niedziela, 13. bm.: „Koncert M. Orłowa” o godz. 12 w południe.

Niedziela, dnia 13. bm.: „Krysia Leśniczanka” o godz. 15.30.

Niedziela, 13. bm.: „Noc w Sebastianie” o godz. 19.30.

Wtorek, 15. bm.: „Cloc’o”, przedstawienie popularne o godz. 19.30.

TEATR POLSKI NA PROWINCJI:

Niedziela, 13. bm.: „Hiszpańska Mucha” Biełszowice o godz. 19.30.

Poniedziałek, dnia 14. bm.: „Cloc’o” w Świętochłowicach o godz. 19.30.

REPERTUAR KINOTEATRÓW:

Kino Capitol (Wielka sala): „Graj cyganie”.

(Nowa sala): „Zemsta szaleńca”.

Kino Casino: „Romans”.

Kino Rialto: „Kłatwa Rodu Mandarynów”.

Sprawy towarzystw.

Kalendarzyk zebrań Zw. poszkodowanych uchodźców śląskich.

Sobota, dnia 12 marca 1932 r.

Radzionków-Rojca. Walne zebranie o godz. 16 w lokalu p. Gruszki w Rojcy.

Niedziela, dnia 13 marca 1932

Katowice. Zebranie filij Związku poszkodowanych uchodźców śląskich Katowice-Centrum o godz. 17 w lokalu „Pod latarniami”, ul. Szopena 8.

Kalendarzyk zebrań Zw. Zaw. Rob. Przemysłu Górniczego Z. Z. Z.

Niedziela, dnia 13. marca 1932 r.

Kochłowice. Walne zebranie o godz. 14 w lokalu p. Rekusa.

Koszowy. Walne zebranie o godz. 15 w lokalu p. Hańska.

Ruda Śl. Zgromadzenie robotnicze o godz. 15 w sali Domu Narodowego.

Bykowina. Zebranie górników o godz. 16 w lokalu p. Zgryska.

Giszowiec. Zebranie zarządów grup o godz. 10 w lokalu p. Heczkiego.

Katowice-Centrum. Zebranie górników o godzinie 14 w lokalu p. Rzychonja.

Katowice-Brynow. Zebranie górników o godzinie 10 w lokalu p. Rzychonja.

Czerwionka. Włec o godz. 16 w lokalu p. Hudnego.

Siemianowice. Zebranie górników o godz. 15 w lokalu p. Piszczyka.

Brzeziny Śl. Zebranie górników o godz. 14 w lokalu Pawłocki.

Kalendarzyk zebrań Związku Zawodowego Metalowców Z. Z. Z.

Niedziela, dnia 13. marca 1932 r.

Chropaczów. Zebranie Związku Zawodowego Metalowców odbędzie się w lokalu p. Norasa o godz. 2 po poł.

Król. Huta. Zebranie Związku Zawodowego Metalowców odbędzie się w lokalu p. Poszka, ul. Gimnazjalna o godz. 10 przed południem.

Czarny Las. Zgromadzenie wszystkich członków organizacji przarządowych odbędzie się w niedzielę, dnia 13. marca 1932 r. o godz. 3 po południu w sali p. Sikorowej w Czarnym Lesie. Na powyższe zgromadzenie zaprasza się członków organizacji przarządowych z Nowego Bytomia, Czarnego Lasu i Bielszowic-Pniaków. Przemawiać będą przedstawiciele Związku Zw. Zawodowych, Związku Powstańców Śląskich, Towarzystwa Polek i innych towarzystw. Na porządku dziennym protest przeciw redukowaniu robotników Polaków w hucie „Pokój”. — Wstęp na salę za okazaniem legitymacji danego Związku. O liczny udział uprasza

Sekre arjat Okręgowy Związku Zawodowego Metalowców Z. Z. Z. w Katowicach.

Wydawnictwo: Katolika Polskiego, Górnoślązka, Gońca Śląskiego, Katolika Śląskiego i Gwiazdki Śląskiej.

Za redakcję odpowiada: Franciszek Godula — Król. Huta.

Nakładem: Zjednoczone Wydawnictwo Gazet, Spółka z ogr. odp., Katowice, ul. św. Stanisława 4, tel. 14-14 i 156.

Drukarnia: Drukarnia Śląska, S-ka z ogr. odp., Katowice, Batorego 2, tel. 878.

Rekolekcje zamknięte dla Stow. Młodzieży Polskiej.

Niezwykłe zainteresowanie się policji.

W końcu lutego odbyły się w Ojcowie rekolekcje zamknięte osobno dla chłopców, osobno dla dziewcząt, urządzane staraniem Związków Stowarzyszeń Młodzieży Polskiej Męskiej i Żeńskiej diecezji kieleckiej, dla druhow i druhen. Pierwsze te rekolekcje zamknięte ściągnęły do Ojcowa około 250 młodzieży stowarzyszonej. Jak głębokie wrażenie wywarły one na uczestnikach, świadczą wzruszające listy z różnych zakątków diecezji, które napływają do biura Związków S. M. P.

Przy tej sposobności zanotować musimy dość dziwne i nieoczekiwane zainteresowanie się rekolekcjami powyższymi ze strony policji państwowej, która, jak nam donoszą, szczegółowo wypytuje byłych rekolektantów i ich rodziców, o czem mówiono na naukach, kto mówił, za czyje pieniądze się to odbywało i t. p. Trudno się ludzi nadzieja, że zainteresowanie to wynika z uczuć katolickich funkcjonariuszów P. P. pragnących zbierać informacje dla zorganizowania własnych rekolekcji tego rodzaju. O ileż łatwiej i prościej byłoby w tym wypadku zwrócić się do odnośnych władz duchownych, któreby zapewne pomocy swej z głęboką radością udzieliły.

Kronika gospodarcza.

Nie będziemy wywozić węgla do Danji.

Do Katowic nadeszła telegraficzna wiadomość, że państwowy bank duński z dniem 1 kwietnia br. wstrzymuje pokrycie dewiz na węgiel z Polski. Zarządzenie to równa się wstrzymaniu wywozu węgla do Danji.

Za swój tytoń Jugosławia kupuje w Polsce sprzęt telefoniczny.

W ostatnich dniach podpisano w Belgradzie umowę w sprawie zakupu przez Polskę tytoniu jugosłowiańskiego na zasadach wzajemnych. — Rząd jugosłowiański zobowiązał się do zakupu w Polsce w określonym terminie artykułów przemysłowych m. m. aparatów i sprzętu telefonicznego i telegraficznego, w granicach naszych zamówień tytoniowych.

Obniżka dyskonta w Niemczech.

Bank Rzeszy obniżył w dniu 8 b. m. stopę dyskontową z 7 na 6 procent, stopę lombardową zaś z 8 na 7 procent.

Popieraj przemysł rodzimy
a dasz pracę bezrobotnym.

SPORT.

Niedzielne mecze piłkarskie.

Polscy K. S. — I. F. C.

Spotkanie powyższe rozegrane zostanie w Katowicach na boisku Pol. K. S. i zapowiada się bardzo interesująco. (L)

Stowian — A. K. S.

Mecz tych dwóch drużyn odbędzie się na boisku AKS. w Król. Hucie. Kto zwycięży — trudno przewidzieć, gdyż obie drużyny znajdują się w równej formie. (L)

Śl. T. Ł. Katowice — T. E. V. Cieszyn.

W dniu 13 marca t. j. w niedzielę o godz. 12.30 w południe, odbędzie się w Katowicach na sztucznym torze mecz o mistrzostwo Górnego Śląska pomiędzy dotychczasowym mistrzem Śląska S. T. Ł. a mistrzem klasy B Teschner Eislauf-Verein z Cieszyna. Wobec wysokiej klasy jaką reprezentują oba czołowe zespoły hokejowe na Śląsku należy spodziewać się gry stojącej na wysokim poziomie, tembardziej, że chodzi o wielką stawkę, — tytuł mistrza Górnego Śląska. Zwycięzca powyższego spotkania stanie do boju w mistrzostwach Polski. Ceny biletów 1 zł i 50 gr. W razie zupełnej odwilży powyższy mecz odbędzie się wieczorem, tego samego dnia. (L)

Rozgrywki ping-pongowe w Nowych Hajdukach.

Ruchliwe SMP. „Gwiazda“ Nowe Hajduki urządziło w ub. niedzielę w sali gimnastycznej

Obrady nad rozwojem turystyki.

W Warszawie odbył się doroczny zjazd Zw. Polskich Towarzystw Turystycznych. Na zjeździe uchwalono m. in. przyjmowanie do towarzystwa tylko organizacji o charakterze ściśle turystycznym, z wyłączeniem przedsiębiorstw, oraz towarzystw, których członkowie uprawiają turystykę jedynie ubocznie. Ponadto postanowiono zwrócić się do rządu z projektem przekształcenia istniejącego obecnie w ministerstwie robót publicznych referatu do spraw turystycznych na samodzielny Państwowy Urząd Turystyczny, oraz zdecydowano zabiegać o opracowanie ustawy w sprawie ochrony prawnej dróg i znaków turystycznych. Delegaci wszystkich towarzystw turystycznych wypowiedzieli się jednomyślnie za opracowaniem przez związek projektem ustawy o popieraniu turystyki, który złożony został ministerstwu robót publicznych. (w)

wielki drużynowy turniej ping-pongowy o nagrody. SMP. Chorzów, drużynowy mistrz Śląska na rok 1932, po kilku dotkliwych porażkach wycofał się z turnieju. Pierwsze miejsce a tem samą nagrodę zdobyła drużyna ZHP. Orzełków po losowaniu z SMP. Promień, gdyż obie drużyny zdobyły jednakową ilość punktów. — Trzecią i czwartą nagrodę zdobyły po losowaniu Christl. Gewerks. i J. K. St. Hedwig. Liczne zebrani widzowie w zachwyceniu podziwiali sprawny i sprężystą organizację turnieju. — Na zawodach był również obecny mistrz Śląska w ping-pongu p. Korhänger.

Harcerski turniej piłki siatkowej w Król. Hucie.

W tych dniach odbył się w sali gimnastycznej przy Miejskim Instytucie Kształcenia Handlowego w Królewskiej Hucie harcerski turniej piłki siatkowej przy udziale 3-ch drużyn i to: I. Męskiej Drużyny Harcerskiej, II. Męskiej Drużyny Harcerskiej przy Gimnazjum

Klasycznym oraz III. Męskiej Drużyny Harcerskiej przy Gimn. Mat. Przyr. W pierwszym meczu III. M. D. H. bije po przekonywującej przewadze II. M. D. H. 35:15. W następnym meczu ta sama drużyna bije bez zbytejnego wysiłku I. M. D. H. w stosunku 23:12. Trzeci wreszcie mecz między II. M. D. H. a I. M. D. H. został przy stanie 6:5 dla pierwszych z niezrozumiałych powodów przez opiekuna jednej z drużyn przerwany.

Sensacyjna porażka mistrzyni świata Soni Henie.

Ostatnio odbyły się w Filadelfii wielkie popisy łyżwiarskie w jeździe sztucznej. W zawodach tych wzięła również udział kilkakrotna mistrzyni świata norweżka Sonia Henie. Uległa ona tam mało znanej w świecie sportowym Szwedce Hulstheen. Porażka Sonie Henie od mało znanej Hulstheen wywołała w świecie sportowym wielką sensację. (L)

Kronika radiowa.

Przeciw dekadencji w radio.

Kardynał O'Connell, arcybiskup Bostonu i dziekan hierarchii katolickiej w Stanach Zjednoczonych Am. Półn., wygłosił niedawno przemówienie, w którym w ostry sposób napominał niezdrową dekadencję w programach radiowych, objawiającą się w odtwarzaniu piosenek i audycji teatralnych i kabaretowych. Niesmaczne i nudne słowa do niemożliwych i nie muzycznych melodii w tych piosenkach świadczą, że ludzie tworzący i odtwarzający je mało ze sztuką mają wspólnego. Jeśli radio ma podawać muzykę, niech to będzie muzyka prawdziwa, nie bezwartościowa, niemoralna i bezbożna tandeta. We współczesnym teatrze grzywa się sztuki, które zupełnie nie zasługują na to, aby je drukować i produkować, a które natomiast wiele przyczyniają się do degeneracji społeczeństwa. Niedaleko stoją one od kabaretów i lokali nocnych, a ci, co je popierają, współwinni są ogólnej depresji w świecie, są to bowiem ci, dla których pieniądź i jaskrawy materializm jest wszystkim.

Mowa kardynała O'Connella zyskała powszechne uznanie, wychodząc daleko poza sfery katolickie. I w Ameryce odczuwa się bowiem, że radio nie może służyć garście degeneratów, chcących przewodzić zdrowemu w gruncie rzeczy społeczeństwu.

Uwagi ks. kardynała można by zastosować i do produkcji Polskiego Radia.

Czy jesteś członkiem Z. O. K. Z.?

Czy choroby płucne są uleczalne?

Przy astmie, katarze szczytów płuc, chronicznym kaszlu, flegmie, długotrwałym zachrypnięciu, winien czytać każdy broszurkę pod powyższym tytułem. Autor p. Dr. GUTTMANN, b. naczelnik lekarz Finßenowskiego zakładu kuracyjnego, wskazuje w sposób zupełnie dostępny drogi naturalne do usunięcia tych ciężkich cierpień. Każdy cierpiący otrzymuje takową na żądanie za darmo i bez opłaty porta. Należy napisać pocztówkę (ofrankowaną 35 gr.) z podaniem dokładnego adresu do: **PUHLMANN & Co, BERLIN 782 Müggelstrasse 25-25a**

Okazja Świąteczna!

Na zbliżające się święta firma „Polski Towar“ postanowiła wysłać większą ilość kompletów towaru o pierwszorzędnej dobroci po cenach ściśle fabrycznych.

Tylko za zł. 18,—

wysyłamy: 3½ metra jedwabiu z polyskiem „Crep Satin“ na śliczną suknię damską (kolor według żądania), 1 pullover damski czysto jedwabny w pięknych żakardowych wzorach i najmodniejszym fasonie, 1 koszulę damską z dobrego białego płótna haftów „ręczne toledo“, 1 parę parę majtek z białego płótna stosowan. do koszuli w dobrym gat., 1 biustonosz z popeliny jedwabnej w wszelkich kolorach, 1 parę rekawiczek damsk. letnich w gat. „Fildesosse“, 1 kołnierzyk damski z jedwabnej „Crep Georgette“ pięknie przybrany stosowny do sukni, 1 parę pończoch jedwabnych (kolor wg. życzenia) i 3 chustki batystowe białe lub kolorowe. To wszystko razem wysyłamy tylko za zł. 18,—. Koszta przesyłki zł. 2.50 płaci kupujący.

Tylko za zł. 23.50

wysyłamy: 1 sztuczkę płótna białego, 17 mtr. w dobrym gat. na bieliznę wszelkiego rodzaju. 1 obrus duży kolorowy w pięknych żakardowych kwiatkach, 4 mtr. heringsbonny (dymki) białej w wybor. gat. na 2 pary kalessonów, 1 prześcieradło białe z kantami pełnej długości i szerokości, 4 mtr. płótna ręcznikowego wafelowego na trzy długie dobre ręczniki, 3 tuziny guzików do bielizny i 1 paczkę igieł. Koszta przesyłki zł. 3.25 płaci kupujący.

Tylko za zł. 30.50

wysyłamy: 1 ubranie męskie gotowe bostonowe w kolorze czarnym lub granatowym z dobrymi dodatkami (podać nr. ubrania), 1 koszulę męską zefirową prasowaną z 2-ma kołnierzykami w modnych żakardowych wzorach (podać nr. kołnierzyka), 1 parę kalessonów z białej dymki w dobrym gat., 1 krawat jedwabny w modnych desenjach, 1 parę skarpetek „Macco“ bardzo mocnych i 3 chustki białe z obwódkami. — To wszystko razem wysyłamy tylko za zł. 30.50. Koszta przesyłki zł. 3,— płaci kupujący.

Wymienione komplety wysyłamy za zaliczeniem pocztowym, po otrzymaniu listownego zamówienia. W razie niespodobania się towaru, przyjmujemy z powrotem i pieniądze natychmiast zwracamy. Zamówienia prosimy adres:

POLSKI TOWAR, Łódź, skrzynka poczt. 208.

Uwaga! Na żądanie wysyłamy bezpłatnie cenniki na wszelkie towary z ogromną zniżką cen.

100.- zł.

Może każdy bez trudu zarobić

kto udowodni, że w Sosnowcu są płaszcze damskie lub konfekcja męska tańsze niż w firmie

„Konfekcja“

KATOWICE, Marszałka Piłsudskiego 63.

Kapelusze i obuwie w cenie fabrycznej.

Zwyczajne Walne Zebranie

naszej spółdzielni odbędzie się w czwartek, dnia 17-go bm. o godz. 15 (3 popoł.) w lokalu bankowym przy ul. Tarnogórskiej 4. — Bilans i rach. zysków i strat wyłożone w lokalu bankowym.

Bytom, w marcu 1932 r.

Bank Ludowy - Volksbank, Spółdz. z o.o.p.

Weber

Zarząd:

Dombrowski

Dywany Żywieckie

są najlepsze!

Dywany orientalne, dywany kościelne i obrazowe. Dywany stylowe i reklamowe itd.

Wykonanie ręczne z gwarantowanej czystej wełny! Ceny fabryczne i dogodne warunki. Stały wybór na składzie.

„Persia“ Żywiec

Oddział KATOWICE, Gliwicka 10.

Telefon 24-42.

Nie dajcie się nabrać!

Kupujcie tylko w firmie „Chronometre“ Warszawa, Graniczna 12. b.

kryty z trzema kopertami 10.—, 12.—, 15.—, 20.—, 25.—. Damski lub męski na rękę 11.—, 14.—, 19.—. Damski amer. złota 1, 3, 5, z 1 rewolwerem dz. syst. „Browning“ U. P. Nr. 2341 i 50 naboł tylko 1.75. Wysyłamy na listowne zamówienia pocztą. W razie niespodobania się zwracamy pieniądze.

Ubrania

z materiałów własnych i powierzonych wykonuje według najnowszej mody

Wojciech Samarzewski, mistrz krawiecki,

Król. Huta, ul. Wolności 76, parter.

Krój i robota pierwszorzędna. Ceny przystępne. Utrącanie z powierzzonego sukna od 60.— zł. — Na życzenie przychodzę z próbkami do domu.

Ważne

Wróżby! Jasnowidzenia! Nieomyślnie, natchnione przepowiednie listowne. Najdokładniejszy horoskop zaoczny. — Okultyzm, daktyloskopia, „Taslar“, grafologia. Odpowiedzi pisze zahypnotyzowane medium. Miłość, bogactwo, praca, wygrane, krzywdy. — Przysłać daktylograf (atramentowa odbitka dużego palca lewej ręki na papierze). Opisać stan rodzinny, — wiek. Tysiące podziękowań. Zaliczeniem 5.— (opłacone zgóry 4.—). Warszawa, Wiśniowa 55, Okultysta - Donald.

Cała biblioteka dzieł naukowych zastąpi ci nasze dzieło. Przekonaj się! Żadaj prospektów. Pami. — dogodne warunki nabycia! Każdy może nabyć! Pisz: „Kieszonkowa Encyklopedia Popularna“ Kraków, Józefitów 10.

Wol e posady

Agenci potrzebni do sprzedaży wprost konsumentom artykułów pierwszej potrzeby — na Katowice i okolice — przeszło 40 wzorów — kaucja wymagana. — „Wiktorja“, Katowice Moniuszki 3.

Rozpowszechniacie naszą gazetę!

Ubezpieczenie od szkody za 15 groszy

mydło z pralką

Kollontay

jest lepsze.....

Jedyny wytwórca: Eryk A. Kollontay, Fabryka chemiczna, Katowice - Brynów.

Złoty medal na Wystawie w Katowicach 1927.

Darmo! (do maja). Nie ocenione recepty, próby, przeciw plegoni, tyfoid, zółki, cerze. Adresować: Warszawa, Matulewiczowa, Wiśniowa 55.

Złota lecznicza według przepisów sławnych lekarzy przeciw chorobom żołądka, kiszek, płuc, nerwów, watroby, nerek, pęcherza, hemoroidów, upławom, obstrukcji, kamieniom żółciowym, kaszlowi, astmie, blednicy, sklerozie, artretyzmowi, reumatyzmowi etc. — Zadać bezpłatnie broszurę pouczającą!!! Adres: Liszki — Apteka.

Pracuj dla wszystkich! WIEDZA!

„Kieszonkowa Encyklopedia Popularna“ oto dzieło, które na 2000 stronach druku petitem obejmuje całokształt wszystkich wiadomości i informacji z życia codziennego — bogaty i poważny materiał naukowy — który zastąpi cały szereg dzieł naukowych i odpowie każdemu na wszelkie pytania natury naukowej, literackiej, społecznej, politycznej i gospodarczej.

Wskazę każdemu drogę do celu! Kupić powinien i może każdy! Cena niska — na spłaty! Żadajcie prospektów: „Kieszonkowa Encyklopedia“ Kraków, Józefitów 10. (Poszukujemy zastępców).

Licytacja

3 samochodów osobowych, a to:

- 1 sześciuosobowego m. „Buick“
- 1 czteroosobowego m. „Overland“
- 1 sześciuosobowego m. „Opel“

odbędzie się w dniu 10-go marca 1932 r. o godzinie 12-tej w garażu p. Rokusa w Wałężu, przy ulicy Wojciechowskiego 49.

Naczelnik Urzędu:

(—) Herz